

**Kúria
végzése**

Az ügy száma: Bfv.I.1698/2016/5.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Csere Katalin, a tanács elnöke
Dr. Soós László, előadó bíró
Dr. Csák Zsolt, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2017. március 28.
Az ügy tárgya: emberölés büntette és más bűncselekmény
Terhelt: terhelt
Elsőfok: Pécsi Törvényszék, 7.B.176/2013/13., ítélet,
tárgyalás, 2013. június 24.
Másodfok: Pécsi Ítéltábla, Bf.I.332/2013/11., ítélet,
nyilvános ülés, 2013. december 4.
Az indítvány előterjesztője: terhelt
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálati indítványt elbírálván a Pécsi Törvényszék 7.B.176/2013/13. számú ítéletét, illetőleg a Pécsi Ítéltábla Bf.I.332/2013/11. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Pécsi Törvényszék a 2013. június 24. napján kihirdetett 7.B.176/2013/13. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki emberölés büntetében [1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés] és készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétségében [1978. évi IV. törvény 313/C. § (1) bekezdés b) pont, (7) bekezdés a) pont], ezért őt, mint erőszakos többszörös visszaesőt, életfogytig tartó fegyházra, melyből nem bocsátható feltételes

szabadságra, és tíz év közügyektől eltiltásra ítélte.

- [2] A Pécsi Városi Bíróság 6.Bk.464/2010/2. számú ítéletével kapcsolatos feltételes szabadságot megszüntette, valamint rendelkezett a járulékos kérdésekről.
- [3] A védelmi fellebbezések alapján eljárva a Pécsi Ítéltábla a 2013. december 4. napján meghozott Bf.I.332/2013/11. számú ítéletével az első fokú határozatot megváltoztatta, és a terheltet a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés vétsége [1978. évi IV. törvény 313/C. § (1) bekezdés b) pont, (7) bekezdés a) pont] miatt emelt vád alól felmentette, és a 2012. évi II. törvény 177. § (1) bekezdés b) pontja szerinti tulajdon elleni szabálysértés miatti eljárást megszüntette; mellőzte a halmazati büntetésre utalást és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját huszonöt évben határozta meg. Pontosította az elsőbírői határozat rendelkező részének jogszabályra és az ítélet keltére vonatkozó rendelkezést, egyebekben azt helybenhagyta.

II.

- [4] A jogerős határozatok ellen a terhelt terjesztett elő a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban Be.) 416. § (1) bekezdésének a) és b) pontjára hivatkozva, felülvizsgálati indítványt.
- [5] Indokai szerint az eljáró bíróságok a terhére rótt élet elleni cselekményt tévesen minősítették az emberölés büntette alapesetének, mivel az elsőfokú határozat indokolása azt tartalmazza, hogy a cselekményt a szerelemféltség talaján kialakult indulat-vezérelt állapotban követte el, és részéről semmilyen kényszerítés nem volt megállapítható.
- [6] Sérelmezte, hogy míg az 1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdésében írt bűncselekmény büntetési tétele öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, a terhére rótt másik bűncselekmény büntetési tétele pedig egy évig terjedő szabadságvesztés, halmazati büntetésként vele szemben tizenhat évet el nem érő tartamú szabadságvesztés lett volna kiszabható, nem pedig életfogytig tartó szabadságvesztés.
- [7] Kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság, bár elvégezte az elkövetéskor hatályban volt 1978. évi IV. törvény és az elbírálás idejére hatályba lépett 2012. évi C. törvény (Btk.) rendelkezéseinek összevetését, az 1978. évi IV. törvényt látta alkalmazhatónak. Véleménye szerint tévedett a Pécsi Ítéltábla, amikor vele szemben megállapíthatónak látta a régi Btk. 137. § 17. pontja szerinti erőszakos többszörös visszaesői minőséget, mert tudomása szerint e törvényhely a gazdálkodó szervezet büntetőjogi fogalmát határozza meg.
- [8] A kifejtettek alapján indítványozta, hogy a Kúria az általa törvénytörőnek tartott határozatokat változtassa meg, és hozzon a

törvénynek megfelelő határozatot.

- [9] A Legfőbb Ügyészség a BF.1573/2016/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta. Kifejtette, hogy a terhelt terhére rótt cselekmény elkövetésekor már hatályban volt az 1978. évi IV. törvény 96/A. § (1) és (3) bekezdése, valamint 137. § 16. és 17. pontja, melyek alapján az eljáró bíróságok törvényesen állapították meg, miszerint a terhelt erőszakos többszörös visszaeső, és törvényesen került sor vele szemben életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabására is.
- [10] Ezért indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt, és a megtámadott határozatokat hatályukban tartsa fenn.

III.

- [11] A felülvizsgálati indítvány elbírálására a Kúria a Be. 424. § (1) bekezdése alapján tanácsulást tűzött ki, melyen a megtámadott határozatot a felülvizsgálati indítvánnyal érintett terhelt tekintetében a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül; emellett vizsgálta a Be. 423. § (5) bekezdésében meghatározott esetleges eljárási szabálysértéseket is, ilyet azonban nem észlelt.
- [12] A felülvizsgálati indítvány alaptalan.
- [13] A felülvizsgálati indítvány a Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontjára hivatkozott, lényegében azonban csak a b) pont szerinti okot látta megvalósulni. A Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja szerint a terhelt bűnösségének törvénysértő megállapítása, b) pontja szerint pedig akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak. A terhelt nem kifogásolta, hogy a bűnösségének megállapítása törvénysértő lenne, mivel az eljárás során teljes, feltáró jellegű beismerő vallomást tett.
- [14] A terhelt arra hivatkozott, hogy az eljáró bíróságok által megállapított minősítésű élet elleni bűncselekményre a törvény legfeljebb tizenöt évig terjedő szabadságvesztés kiszabását teszi lehetővé.
- [15] Ezzel szemben - mint ahogyan a Legfőbb Ügyészség helytállóan rámutatott - már hatályban volt az 1978. évi IV. törvénynek a 2010. július 23. napjától hatályos, a 2010. évi LVI. törvény 4. § szerint megállapított 97/A. § (1) és (3) bekezdése, ami az erőszakos többszörös visszaesővel szemben az erőszakos többszörös visszaesőkénti minősítést megalapozó, súlyosabban büntetendő személy elleni erőszakos bűncselekmény büntetési tételének felső határát szabadságvesztés esetén a kétszeresére emelte. Ha a büntetési tétel így felemelt felső határa a húsz évet meghaladja, vagy a törvény szerint a bűncselekmény életfogytig tartó

szabadságvesztéssel is büntethető, az elkövetővel szemben életfogytig tartó szabadságvesztést kell kiszabni; továbbá az erőszakos többszörös visszaesővel szemben a büntetés enyhítésének nincs helye.

[16] Tény, hogy a Btk. 137. § 17. pontja korábban a gazdálkodó szervezet fogalmát határozta meg. Az elkövetés időpontjára hatályba lépett a Btk. e törvényhelyét átszámozó 2010. évi CLXI. törvény, melynek folytán 2012. szeptember 4. napján a 137. § 17. pontja a következőket tartalmazta: „erőszakos többszörös visszaeső az a többszörös visszaeső, aki mindhárom alkalommal személy elleni erőszakos bűncselekményt követ el. E pont alkalmazásában személy elleni erőszakos bűncselekmény az alkotmányos rend elleni erőszakos szervezkedés [139. § (1)-(2) bekezdés], a lázadás [140. § (1)-(2) bekezdés], a népirtás (155. §), az apartheid [157. § (1)-(3) bekezdés], a polgári lakosság elleni erőszak [158. § (1)-(2) bekezdés], a bűnös hadviselés (160. §), a hadi követ elleni erőszak (163. §), az egyéb háborús bűntett (165. §), az emberölés [166. § (1)-(3) bekezdés], az erős felindulásban elkövetett emberölés (167. §), a testi sértés [170. § (1)-(6) bekezdés], a kényszerítés (174. §), a lelkiismeret és vallásszabadság megsértése (174/A. §), a közösség tagja elleni erőszak (174/B. §), az egyesülési, a gyülekezési szabadság, valamint a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértése (174/C. §), a személyi szabadság megsértése (175. §), az emberrablás [175/A. § (1)-(5) bekezdés], az emberkereskedelem (175/B. §), az erőszakos közösülés (197. §), a szemérem elleni erőszak (198. §), a bántalmazás hivatalos eljárásban (226. §), kényszervallatás (227. §), jogellenes fogvatartás (228. §), a hivatalos személy elleni erőszak [229. § (1)-(6) és (8) bekezdés], a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (230. §), a hivatalos személy támogatója elleni erőszak (231. §), a nemzetközileg védett személy elleni erőszak [232. § (1)-(2) bekezdés], a terrorcselekmény [261. § (1)-(5) és (7) bekezdés], a légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése [262. § (1)-(3) bekezdés], az önbíráskodás [273. § (1)-(2) bekezdés], a rablás (321. §), a zsarolás (323. §), a zendülés minősített esetei [352. § (2)-(4) bekezdés], és az előljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak (355. §)". Törvényesen minősítették tehát az eljárt bíróságok a terheltet erőszakos többszörös visszaesőnek, ennek indokait az elsőfokú ítélet 9. oldalán helyesen fejtette ki a Pécsi Törvényszék.

[17] Minthogy a terhelt erőszakos többszörös visszaeső, az 1978. évi IV. törvény idézett 97/A. § (1) bekezdése alapján vele szemben az erőszakos többszörös visszaesőkénti minősítést megalapozó, súlyosabban büntetendő személy elleni erőszakos bűncselekmény (az emberölés büntette) büntetési tételének felső határa (a tizenöt év) szabadságvesztés esetén a kétszeresére (harminc évre) emelkedik. A büntetési tétel így felemelt felső határa a húsz évet meghaladja, ezért az elkövetővel szemben életfogytig tartó szabadságvesztést

kell kiszabni. A Pécsi Törvényszék tehát törvényesen szabott ki a terhelttel szemben életfogytig tartó szabadságvesztést.

- [18] Azt pedig a Pécsi Ítéltábla ismerte fel helyesen, hogy az 1978. évi IV. törvény 47/A. § (3) bekezdése szerint a terhelttel szemben csak akkor lett volna kizárható a feltételes szabadságra bocsátás, ha a terhelte cselekménye minősített emberölésnek minősült volna, az emberölés büntetnének alapesete miatt a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége az erőszakos többszörös visszaesővel szemben nem zárható ki.
- [19] Ekként a Kúria - a Be. 424. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen eljárva - az alaptalannak bizonyult felülvizsgálati indítvány alapján a megtámadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján hatályukban fenntartotta.

IV.

- [20] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria - a Be. 421. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2017. március 28.

Dr. Csere Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s. k. előadó bíró, Dr. Csák Zsolt s. k. bíró

A kiadmány hitelél:

Mátyás Gyöngyi
bíróági ügyintéző